

Kissan gingivostomatiitti

Stomatiitti merkitsee suun limakalvon tulehdusta eli tulehdus ulottuu kiinnityneen ikenen ulkopuolelle. Lähes aina myös ien on tulehtunut, joten gingivostomatiitti on anatomisesti oikeampi termi. Kissan gingivostomatiitti on kivulias ja usein huonosti hoitoon vastaava sairaus.

Stomatiitin ensisijainen etiologia on plakki. Usein potilaalla on kuitenkin perussairaus, joka herkistää sitä plakille. Koska kissoilla gingivostomatiittiin liittyy usein hypergammaglobulinemia ja histopatologisesti plasmasolujen, lymfosyyttien, makrofagien ja neutrofiilien infiltraatio, on epäilty, että taustalla olisi immunologinen vajavuus. Kliinisten tutkimusten perusteella altistaviksi tekijöiksi on epäilty myös calicivirusta ja gram-negatiivisia anaerobibakteereita, mutta stomatiittia ei ole saatu indusoitua tartuttamalla näitä organismeja kissoihin.

Hoito on kaksijakoinen. Toisaalta pyritään hyvällä yleistutkimuksella, virustesteillä (FIV, FeLV) ja verinäytteiden avulla löytämään mahdollinen primaarisyy plakille herkistymiseen. Hampaat röntgenkuvataan, jotta nähdään mahdolliset FORL-muutokset ja juurenpalaset. Limakalvobiopsiasta on joskus hyötyä taustasyyn selvittämisessä. Toisaalta pyritään huolelliseen plakin poistoon harjaamalla hampaita kotona ja puhdistamalla ne säännöllisesti anestesiassa. Eräässä tutkimuksessa vertailtiin klorheksidiinihuuhteiden, antibioottien, kortikosteroidien ja kultasuolojen hoitovastetta kuuden kuukauden seurantajakson aikana.

Lyhyellä aikavälillä metyyliiprednisoloni osoittautui tehokkaimmaksi hoitomuodoksi, mutta pitemmällä aikavälillä eroja ei syntynyt. Pahimmissa tapauksissa hoitovaste voidaan saavuttaa poistamalla kaikki premolaarit ja molaarit tai kaikki hampaat. Silloin juuret täytyy poistaa kokonaan. Tapauksissa joissa edes kaikkien hampaiden poisto ei poista oireita, voidaan kokeilla interferonihoitoa joko paikallisesti tai systeemisesti.

Artikkelin kirjoittaja: [Mari Koljonen, ELL, pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri](#)